

Utgitt av Den Konservative Studenterforening

Redaktør:

Jon Skard.

I redaksjonen:

Nils Aasheim og John Fredrik Bårdsgård.

Forretningsfører:

Tore Benson

Kontor: Stortingsgaten 20 IV. Telefon 41 27 05 eller 41 73 60*

VIETNAM

På tross av det noe uklare bilde man ennå har av situasjonen i det krigsherjede Vietnam, må man kunne trekke den konklusjon at Vietcong ikke lar hensynet til sivilbefolkningen veie særlig tungt. Ved å trekke byene inn i kampområdet har den ene krigførende part utvidet krigen til områder som hittil har vært forskånet for direkte krigshandlinger. Ved sine angrep i boligsentre har Vietcong påført landet enorme tap. Tusener av sivile har mistet livet og titusener er blitt hjemløse. Det er resultatet når noen forsøker å oppnå med makt hva de ikke klarer å oppnå ved frie valg.

De ulykker Vietcongs krigføring har påført sivilbefolkningen settes i sin rette sammenheng, når man vet at amerikanernes «terrorbombing» av sykehus, boligområder og gamlehjem i Nord-Vietnam i løpet av tre år har kostet under 600 mennesker livet.

Dessuten må det etterhvert være klart for de fleste at krigen i Sør-Vietnam ikke i første rekke er en borgerkrig, men at den mere og mere har fått karakteren av en krig mellom to stater, hvor den offensive parts tropper fører krigen på den defensive parts territorium. Den store mengde regulære nord-vietnamesiske tropper i Sør-Vietnam viser etter vår mening at tesen om en nasjonal og sosial reisning har lite for seg.

Kommunistene selv har vært primært interessert i å fremstille konflikten som et internt oppgjør i Sør-Vietnam. Det er derfor bare motvillig og tvungent at Nord-Vietnam sender så store troppestyrker over grensen, og når de gjør det, er det fordi Ho Chi Minh vil sikre seg at hans tropper kan tvinge igjennom den løsning på konflikten som han ønsker: Et forenet Vietnam under kommunistisk ledelse.

Den store konsentrasjon av nord-vietnamesiske tropper i sør gjør at krigen mere og mere får preg av en direkte invasjon. Nord-Vietnam gjør seg derved skyldig i en direkte innblanding i Sør-Vietnams indre anliggender i klar strid med de Geneve-avtaler som motstanderne av USA's Vietnampolitikk så ofte henviser til.

Det er lite som tyder på at en seier for Vietcong ville føre til rolige forhold i Sør-Øst-Asia. Etter all sannsynlighet ville det bety en enorm oppmuntring for kommunistene, og friste dem til å kopiere Vietcongs gerilja-taktikk i andre land. Ikke minst ville en kommunistisk seier i Vietnam gi Nord-Koreas statsminister Kim Il-sung tro på at han nå kan ta ved indirekte aggresjon hva han i 1950 ikke klarte å ta ved direkte overfall.

J.S.

Vietnam mellom USA og China

Noen strategiske refleksjoner

«Et kommunistisk Vietnam under Ho Chi Minh ville bidra til å danne en motvekt mot China i Syd-Øst-Asia. Ved å engasjere seg så hardt i Vietnam kan USA snarere fremkalle den fare de forsøker å avverge; — trusselen fra China.»

Slik lyder hovedmomentene i den kritikken mot USAs Vietnam-politikk som kommer fra moderate kretser. Men medfører argumentene riktighet?

Vil ikke et samlet Vietnam under Ho Chi Minh snarere bli en satellitt-stat under China?

Kritikerne av USAs politikk mener nei. De hevder at kampen mot kinesisk herredømme går som en rød tråd gjennom Vietnams historie. Og de fastslår at Ho Chi Minh har vist talent når det gjelder å spille på splittelsen i den kommunistiske leir. Han vil, hevdes det, klare å demme opp for kinesisk innflydelse og derved bidra til å skape en motvekt mot China. Det er til og med blitt hevdet at uten ett sterkt Vietnam vil en slik motvekt bli vanskelig å etablere.

Sannsynligheten for en slik utvikling vil så absolutt være til stede. Men la oss slå fast at i en konflikt mellom China og USA vil ingen kunne hindre at Vietnam ble et nytt Tibet. Sovjet ville i en slik situasjon trolig ikke kunne iverksette avgjørende tiltak.

Dersom USAs målsetting primært er å danne en motvekt mot China i Syd-Øst-Asia kan det være verdtfullt å sammenligne forholdene i dagens Syd-Øst-Asia med situasjonen slik den var og kanskje enda er i Europa. Der var en militær allianse avhengig av amerikansk initiativ, organisasjon og militær styrke. Tilsvarende i Syd-Øst-Asia. De land som kunne tenkes å danne en såvel militær som økonomisk motvekt mot China er for lite integrert, og forutsetningene for en asiatisk militær allianse er ikke tilstede. Det eneste som

binder landene fra Japan til India sammen, er frykten for China. Denne ene interesse er imidlertid ikke nok, selv om den kan være et gunstig utgangspunkt. Og eftersom prosessen som må til for å bygge opp en motvekt mot China er lang, så er USAs deltagelse nødvendig for at man skal kunne holde Syd-Øst-Asia som en motpol mot kinesisk innflydelse. Hvis USA ikke hadde engasjert seg, ville de brutt SEATO-avtalen (hvor Syd-Vietnam er protokollstat og medlemslandene har forpliktet seg

Et strategisk spill?

til å beskytte landet mot «Aggression and subversion»), og derved gitt såvel medlemslandene som China grunn til å se på pakten uten tiltro og respekt.

Det innvendes mot dette syn at China igrunnen ikke representerer noen trussel. Men hvordan det egentlig er spiller liten rolle så lenge aktørene

mener noe annet. Og det vet vi med sikkerhet: I Asia blir det kommunistiske China oppfattet som en trussel. Således måtte man regne med at et brudd på SEATO-pakten fra USAs side ville resultere i en gigantisk opprustning i Asia, med fare for at såvel Japan som India ville starte produksjon av kjernefysiske våpen. USAs militære nærvær i Syd-Øst-Asia ser ikke bare ut til å kunne forhindre en slik utvikling, men det muliggjør også en gradvis integrasjon under noenlunde stabile forhold. Det er en utvikling alle burde være tjent med.

To faktorer har sterk innflydelse på et lands utenrikspolitikk; landets nasjonale interesser og lederens oppfatning av hvordan disse interesser best kan ivaretas.

For å influere på disse faktorer bør man føre en politikk som bidrar til å gjøre Chinas nasjonale interesser mere i samsvar med den linje man er interessert i at China skal følge. Og i et forsøk på å påvirke de kinesiske ledes egen oppfatning, bør man i enda sterkere grad føre en politikk som gjør fredelig sameksistens til den eneste realistiske politikk for China og de andre syd-øst-asiatiske lands vedkommende.

jfb.

Målsak og konservatisme

(Forts. fra s. 1)

teater, folkeviser, eventyr, soger osv. og stille det heile i eit romantisk skjær. Sjølv ut frå eit målmanns-syn kan denne romantiske stemninga vere verdfull til å skape den fyrste kjenslekontakten til eit språk ein ikkje er oppvaksen til. Men stoppar det heile med det, kan ho tvertimot vere eit hinder for eit vidare kultursyn. Ho kan fremje tendensen til å plassere språket i ein kulturbås ein kan opne ved «passande» høve: Dermed vil han heller ikkje anerkjenne den ovannemnte

ardspråk som breie lag av folket står framande andsynes?

På ein slik bakgrunn kjem verdikonservatisme og kulturell laissez-faire-politikk logisk i eit motsetningstilhøve. «Fri sprogutvikling» vert ikkje lenger resultatant av folkeviljen, men ein funksjon av upersonleg massekommunikasjon, ikkje minst den negative sida av denne.

Det er i denne situasjonen at vi må vente oss meir av eit parti med respekt for tradisjonar folk kan kjenne seg å vekse på. Høgre

borgerlige samfunn som er i